

A Képviselő-testület nyílt ülésének anyaga
[2011. évi CLXXXIX. törvény 46. § (1) bekezdés, 60. §]

Előterjesztés a Képviselő-testület ülésére

Tárgy: a Hegyvidéki Idősügyi Tanácsról szóló önkormányzati rendelet megalkotása

Tisztelt Képviselő-testület!

Jelen előterjesztés a 2013-ban a Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Képviselő-testülete által határozattal létrehozott Idősügyi Tanács működésének önkormányzati rendeletben történő újrászabályozásáról és a testület működésének újrakezdéséről szól.

Budapest XII. kerületének területén az országos átlagnál magasabb az idősök aránya.¹ A korosztály sajátos szükségleteinek, érdekeinek, problémáinak képviselete fontos önkormányzati feladat.

Az idősödő társadalom által támasztott kihívások hosszú távú tervezést igényelnek. A megfelelő stratégia kialakításához elengedhetetlen az idősök igényeinek megismerése, a kerületben az idősügyi területén tevékenykedő szervezetek, intézmények tapasztalatainak, álláspontjának becsatornázása a döntéshozatalba. Ennek fóruma az Idősügyi Tanács, ahol civil szervezetek, szakértők, szociális intézmények, kerületben élő aktív idős polgárok és az önkormányzat képviselői együtt tudnak gondolkodni, így alkalmas arra, hogy hidat képezzen a különböző szektorok között, biztosítsa az idősök érdekképviseletét, az időskorú lakosság bevonását.

2013-ban Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Képviselő-testülete 115/2013. (V. 30.) határozatával létrehozta az Idősügyi Tanácsot. Az Idősügyi Tanács feladatait az ügyrend tartalmazta (az ügyrendet tájékoztatóul az előterjesztés 3. melléklete tartalmazza). Az Idősügyi Tanács 2013. október 9-i megalakulása után összesen nyolc ülést tartott, az utolsót 2018. november 21-én.

Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) számára kiemelten fontos a kerületben élő idős polgárok támogatása, véleményük megjelenítése az idősügyi politika kialakításánál, ezért fontosnak tartja, hogy az Idősügyi Tanács újra megkezdje működését. A 2013-óta eltelt időben történt intézményi és szervezeti változásokhoz igazodó új működési struktúra kialakítása és ehhez kapcsolódóan a Hegyvidéki Idősügyi Tanács (a továbbiakban: Idősügyi Tanács) működésének átfogó, önkormányzati rendeletben történő szabályozása szükséges. Ehhez az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontja és ugyanezen cikk (2) bekezdése biztosít felhatalmazást.

Az új önkormányzati rendelettervezet megalkotásának előkészítése során 2025. november 18-án a Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Polgármesteri Hivatala (a továbbiakban:

¹ Lásd: a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) 2022-es Népszámlálás adatai. A letöltés helye: <https://nepszamlalas2022.ksh.hu/eredmenyek/vizualizaciok/a-telepulesek-legfontosabb-adatai/?ter=24697>, <https://nepszamlalas2022.ksh.hu/eredmenyek/vizualizaciok/a-telepulesek-legfontosabb-adatai/?ter=13578>, <https://nepszamlalas2022.ksh.hu/eredmenyek/vizualizaciok/a-telepulesek-legfontosabb-adatai/>, a letöltés ideje: 2025. 09. 10.

Polgármesteri Hivatal) Társadalmi Együttműködési és Közösségi Kapcsolatok Irodája szervezésében civil egyeztetésre került sor az Idősügyi Tanács korábbi civil és egyházi tagjai, valamint a XII. kerületben aktív, idősügyi témában érintett szervezetek és önkéntesek részvételével. Az egyeztetés lehetőséget teremtett arra, hogy a résztvevők nézőpontjai megjelenhessenek a rendelettervezet tartalmában.

A rendelettervezetnek megfelelően az Idősügyi Tanács feladata többek között az Önkormányzat által hozott, idősöket érintő döntések, önkormányzati rendeletek, koncepciók végrehajtásának figyelemmel kísérése, az idősöket érintő ügyekben való állásfoglalás, az idősök érdekképviselése, a kerületben élő idősök problémáinak összegyűjtése, a kerületi rendezvények szervezésében való közreműködés, rendezvények, konzultációk, intézkedések kezdeményezése, valamint közreműködés az önkormányzati idősügyi stratégia megalkotásában és nyomon követésében.

Az Idősügyi Tanács szavazati és tanácskozási joggal rendelkező tagokból áll az alábbiak szerint.

Az Idősügyi Tanács elnöke a polgármester vagy az általa kijelölt alpolgármester, ezzel biztosítva az Önkormányzat részéről a magas szintű részvételt az idősök érdekeinek képviseletére létrejött Idősügyi Tanács működése során.

Az Idősügyi Tanács szavazati joggal rendelkező tagjai a következő szervezetek:

- az elnök,
- az idősök érdekképviselőt, illetve az idősöket támogató feladatokat ellátó, az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló törvény (a továbbiakban: Civil tv.) szerint létrejött, a XII. kerületben működő szervezetek képviselői,
- az egyházi jogi személyek XII. kerületben működő szervezeteinek a képviselői,
- a XII. kerületben működő idősotthonok, idősklubok képviselői,
- az Idősügyi Tanács által sorsolás útján kiválasztott öt, a XII. kerületben élő, hatvanötödik életévét betöltött polgár.

Az Idősügyi Tanács tanácskozási joggal rendelkező tagjai a következők:

- az önkormányzati fenntartású egészségügyi, illetve szociális intézmények képviselői,
- a MOM Kulturális Központ Nonprofit Kft. képviselője,
- a Polgármesteri Hivatal idősügyi feladatokat ellátó irodáinak képviselői, így különösen a hatósági ügyekben, illetve a népjóléti ügyekben eljáró, továbbá a rendezvényszervezésért, a társadalmi kapcsolatok fenntartásáért, a vagyongazdálkodásért, illetve a városfejlesztésért felelős szervezeti egységek képviselői,
- Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) feladatköre szerint érintett bizottságának az elnöke,
- a Képviselő-testület feladatkörében érintett tanácsnoka,
- a XII. kerületben működő felnőtt házi orvosok,
- a XII. kerületi Rendőrkapitányság képviselője,
- a XII. kerületben működő könyvtár képviselője,
- a Fővárosi Diákközség XII. kerületi képviselője,
- a tárgyalásra kerülő napirendi ponthoz kapcsolódó eseti meghívott.

Az Idősügyi Tanács alakuló ülését az elnök legkésőbb 2026. március 31-ig hívja össze. Meg kell hívni az alakuló ülésre a korábban az Idősügyi Tanácsban már részt vevő, illetve a 2020. január 1-jét követően önkormányzati támogatásban részesülő, idősügyi civil szervezeteket, egyházi szervezeteket, idősotthonokat és idősklubokat. Az alakuló ülést követően a további, a tagság feltételeinek megfelelő

szervezetek – a tagság feltételeinek igazolása mellett – az Időügyi Tanács elnökén keresztül bármikor kezdeményezhetik felvételüket.

A XII. kerületben élő, 65. életévüket betöltött tagokat az alakuló ülést követő eljárásban választják ki. Ha a tagságra ötnél több személy jelentkezik, az Időügyi Tanács elnöke sorsolással választja ki a jelentkezők közül az Időügyi Tanács tagjait, biztosítva ezzel az egyenlő bekerülés lehetőségét.

Az Időügyi Tanács működének egyik célja, hogy az önkormányzati döntéshozatalba becsatornázza az idősek és az időseket képviselő szervezetek véleményét. Az Időügyi Tanács lehetőség szerint előzetesen véleményezi a Képviselő-testülethez benyújtott, az időseket átfogó módon érintő előterjesztéseket, ezentúl azonban bármely előterjesztést véleményezhet utólagosan, annak benyújtását követően. Ily módon a szabályozás biztosítja a kétirányú kommunikációt az Önkormányzat és az Időügyi Tanács között a partnerségi viszony érdekében.

Az Időügyi Tanács javaslatot tehet a Képviselő-testület részére az időseket érintő helyi és országos ügyekkel kapcsolatban, valamint idősek számára szervezett rendezvények tartására. Ennek a jogosultságnak a célja, hogy elősegítse új kérdéskörök felszínre kerülését, illetve az önkormányzati döntéshozatalba történő bekerülését, illetve azt, hogy az időseknek szóló kerületi rendezvények az idősek igényeinek, elvárásainak megfelelő programokkal kerüljenek megrendezésre.

Az Időügyi Tanácsban szavazati joggal rendelkező szervezetek dönthetnek közös fellépésről és az együttműködésükről a XII. kerületben élő időseket érintő ügyekben. A fellépéshez és az együttműködéshez egyhangú döntés szükséges.

Az Időügyi Tanács évente legalább két ülést tart. Az ülések nyilvánosak, azokról jegyzőkönyv és összefoglaló is készül. Az Időügyi Tanács döntéséhez a tagok egyszerű szavazattöbbsége szükséges, amely alól csak a szervezetek együttműködése és közös fellépése képez kivételt. A tagok az Időügyi Tanácsban végzett tevékenységükért díjazásban nem részesülnek.

Az Időügyi Tanács a működéséről minden évben a tárgyévet követő június 30-áig összefoglalót készít a Képviselő-testület számára, melyet az Önkormányzat a honlapján közzétesz. Az Időügyi Tanács működéséhez szükséges titkárságot a Polgármesteri Hivatal biztosítja. Az Időügyi Tanács működésének részletes szabályait ügyrendjében maga határozza meg. Ezen jogosultság célja az Időügyi Tanács feladatainak ellátásához szükséges megfelelő rugalmasság biztosítása.

Az előterjesztést előzetes véleményezésre megküldtem a Humán Bizottság, valamint a Jogi és Ügyrendi Bizottság részére.

Kérem a tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztésben foglaltak alapján az alábbi határozati javaslatot fogadja el.

Rendeletalkotási javaslat:

A Képviselő-testület az előterjesztés 1. melléklete szerint megalkotja a Hegyvidéki Időügyi Tanácsról szóló önkormányzati rendeletét.

(A döntéshozatal módja: minősített többség)

Budapest Hegyvidék, 2025. december 5.

Kocsik Tekla s. k.
alpolgármester

Láttam:

dr. Bitskey Botond s. k.
jegyző

Kovács Gergely s. k.
polgármester